

O HÅBITOVECH, KNIHOVNIÄŒEKÄ•CH A KNIHOVNÄ•CH

StÅ™eda, 13 bÅ™ezen 2024

ZavÃ-tÃ;te-li do cizÃ-ho mÄ›steÄ•ka Ä•i mÄ›sta a chcete se o nÄ›m rychle nÄ›co dozvÄ›dÄ›t, rozhodnÄ› nehledejte informaÄ•n stÅ™edisko, ale zajdÄ;te si na mÄ›stskÃ-hÅ™bitov. StarÃ© hrobky a jejich nÄ›pisy vÅjm promptnÄ› prozradÄ-bÄ½valou Ä°rove kdo patÅ™il k mÄ›stskÃ©mu patriciÄ;tu, Ä•Ä-m mÄ›sto vynikalo a dalÅ¡iÄ-a novÄ›jÅ›iÄ-nÄ›j hrobky pak to, jakÄ½mi promÄ;nami jeho obyvatelÄ© v toku Ä•asu proÄ;ili. ZavÃ-tÃ;te-li do cizÃ-ho bytu a chcete se co nejrychleji nÄ›co dozvÄ›dÄ›t o jeho obyvatelÄ nakouknÄ;te na knÃ-Ä¾ky v jejich domÄ;icnosti.

V modernÄ-ch, tedy spÄ-Äje mÄ³dnÄ-ch, Ä•asopisech o bydlenÄ-mne znova a znova fascinujÄ-studenoÄ•umÄjkovskÄ© domy a byty, plnÄ© sklenÄ>nÄ½ch a nerezovÄ½ch schodÅ-, pÅ™epÄ;Ä¾ek a obkladÅ-, v nichÄ¾ kaÄ¾dÄ½ kus nÄ›bytku a kaÄ¾dÄ½ vÄ>c na nÄ›m mÄj svÄ© absolutnÄ-mÄ-sto a jakÄ½koliv jejich posun, jakÄ½koliv jinÄ>j vÄ>c (o lidech a zvlÄjÅ;tÄ>dÄ;tech ani nemluvÄ), by zpÄ>sobila neuvÄ>Å™itelnÄ½ a trvalÄ½ nepoÅ™Ä;jdek a chaos.

V tÄ›chto domech a bytech se zÄjsadnÄ› nenachÄ;jezjÄ-knÃ-Ä¾ky, jen Ä•asopisy v exkluzÄ-vnÄ-ch superleskÄ½ch obÄ;lkÄ;ch, umnÄ› rozloÄ¾enÄ© na stoleÄ•ku mezi dvÄ>ma kÅ™esly, na nichÄ¾ se na prvnÄ-pohled nedÄ; sedÄ;t. VlastnÄ› ne zÄjsadnÄ›, nÄ>kdy se zde pÅ™ece jen nachÄ;jzÄ-pÄ;r dokonale vyrovnanÄ½ch monografiÄ-vÄ½znaÄ•nÄ½ch svÄ>tovÄ½ch umÄ>lcÄ-z nakladatelstvÄ-Taschen na extravagantnÄ-polici na jinak prÄ;jzdnÄ© Ä•edoÄ•edÄ© stÄ>nÄ.

V reÄ;jlnÄ½ch bytech to ovÄ>jem vypadÄ;j Ä°oplňÄ>jinak. NÄ›kde se krÄ•Ä-jen pÄ;r nenÄ>padnÄ½ch a obtÄ-Ä¾nÄ> identifikovatelnÄ½ch knÃ-Ä¾ek na stolku Ä•ipoliÄ•ce poblÄ-Ä¾ teleuze nebo pohovky (coÄ¾ prostorovÄ> obvykle splÄ½vÄ); podezÅ™Ä-vÄ>j m pak majitele, Ä¾e jde o kniÄ¾nÄ-podobu oblÄ-benÄ½ch televiznÄ-ch seriÄ;jlÄ-, nÄ>jakÄ©ho toho Viewegha, Mc Donalda to Ä•eskÄ© literatury, nebo nÄ>jakou tu broÄ¾ovanou detektivku (nic proti nim!), ale prokÄ;jzat to nemohu. TakÄ© jejich loÄ¾nicovÄ© literÄ>jnÄ-fondy jsou mi vÄ>tÄ;inou neodstupnÄ©...

V tradiÄ•nÄ> uÄ•itelskÄ½ch rodinÄ;ch je pak moÄ¾no tÄ©mÄ>Å™ vÄ¾dy nalÄ©zti pÅ¬vodnÄ-, vzornÄ> vyrovnanou knihovnu po pÅ™edcÄ-ch se skvostnÄ>svÄ;jzanÄ½m Mistrem JirÄ;skem a jinÄ½mi klasiky, ze zadnÄ-ch do pÅ™ednÄ-ch Å™ad pak opÄ;t doputovavÄ;jÄ-m T. G. Masarykem a Edvardem BeneÄ;jem (ÄŒapkovy Hovory s TGM, HitchcockÄ-v ZasvÄ>til jsem Ä¾ivot mÄ-ru Ä•i tmavomodrÄ½ BeneÄ;jÄ-v tÅ™Ä-svazek SvÄ>tovÄ>j vÄ;ilka a naÄ>je revoluce jsou tÄ©mÄ>Å™ nutnostÄ-), do zadnÄ-ch Å™ad nebo do sbÄ>ru pak doputovaly NejedlÄ©ho a Gottwaldovy spisy a dalÅjÄ-budovatelskÄ© romÄ;jny a broÄ¾ury, to vÄ>je doplnÄ>no podle vÄ>ku obyvatel bytu buÄ• neÄ°plnou edicÄ-SvÄ>tovÄ>j prÄ¾za, prvnÄ-mi vydÄ;jnÄ-mi Hrabala, PÄ;rala a dalÅjÄ-ch.

NovÄ>ji pak bÄ½vÄ>j k vidÄ>nÄ-zvlÄjÅtnÄ-smÄ>ska, kupÅ™Ä-kladu Umberto Eco (vÄ>tÄ;jinou ovÄ>jem jen JmÄ©no rÅ-Ä¾e), Robert Fulghum, Brownova Ä ifra mistra Leonarda a dalÅjÄ-a dalÅjÄ- "musy". V jeÄ;jtÄ> tradiÄ•nÄ>jÄ;ch a bohatÅjÄ-ch uÄ•itelskÄ½ch rodinÄ;ch pak nechybÄ-OttÄ>v slovnÄ-k nauÄ•nÄ½, SedlÄ;jÄ•kovy Hradý a zÄ;jmky krÄ;jlovsstvÄ-Ä•eskÄ©ho, desetidÄ>InÄ>j ÄŒeskoslovenskÄ>j vlastivÄ>da, pÅ™Ä-padnÄ>dalÅjÄ-slovutnÄ© subskribce.

V rodinÄ;ch tradiÄ•nÄ> prÄ;jnickÄ½ch pak k vÄ½Ä>je zmÄ>nÄ>nÄ©mu pÅ™ibÄ½vajÄ-zaprÄ;jenÄ© svazky sbÄ>rek zÄ;ikonÄ-, v rodinÄ;ch spÄ-Äje prÄ-myšlinskÄ½ch pak spousta zastaralÄ½ch slovnÄ-kÅ-a technickÄ½ch pÅ™Ä-ruÄ•ek, logaritmickÄ½ch a jinÄ½ch tabulek a baÄ>yovskÄ½m duchem prostoupenÄ½ch pamÄ>tÄ-velikÄ>jnÄ-prÄ-myšlu, slohem k neÄ•tenÄ>.

V menÄ;jÄ-m poÄ•tu bytÄ- se pak nachÄ;jzÄ-skuteÄ•nÄ; knihovna - mÄ-stnost Ä•i spousta knihoven - skÅ™Ä-nÄ>, skÅ™Ä-nÄ>k a poliÄ•ek, pÅ™eplnÄ>nÄ½ch ba pÅ™etÄ©kajÄ-cÄ-ch stovkami ba tisÄ>cemi knih - a tu si, pochopitelnÄ>, o majiteli Ä•i majitelÄ-ch bytÄ-mÄ-Ä¾ete udÄ>lat obrÄ;jzek tÄ©mÄ>Å™ rentgenovÄ>.

TakÄ© vlastnÄ-m takovou obrovskou, uÄ¾dvogeneraÄ•nÄ-knihovnu. StrÄ;jvil jsem v nÄ-mnophÄ© a mnophÄ© krÄ;jsnÄ© chvÄ>-le, ale s pÅ™ibÄ½vajÄ-cÄ-m vÄ>kem a snad i zkuÄjenostmi z Ä•etby se pomalu, ale jistÄ>doprakovÄ;jvÄ>j k poznÄ;jnÄ-, Ä¾e mi vlastnÄ>k Ä¾ivotu staÄ•Ä-knih jen pÄ;r - vlastnÄ>nakonec Ä°oplňÄ> jedna. CoÄ¾ je v mÄ©m pÅ™Ä-padÄ>kniha anglickÄ©ho humoristy Jeroma Klapky Jeroma "TÄ™muÄ¾i ve Ä•ilnu (o psu nemluvÄ)", o nÄ-Ä¾tvrdÄ-m, Ä¾e je jako bible: kdo v nÄ-umÄ-Ä•Ä-st,

nalezne v nÃ- vÃ¡je.

Na dÃ-kaz a na konec citÃjt z tÃ©to knihy knih:

"Aby byla tvoje lodiÄ•ka Å¾ivota
lehkÃj, naloÅ¾ jen to, co potÃ™ebujeÅj - domov a prostÃ© radosti, jednoho Ä•i dva
pÃ™Ä•tele hodnÃ© toho jmÃ©na, nÃ›koho, koho milujeÅj a kdo miluje tebe, koÄ•ku, psa,
jednu Ä•i dvÄ› dÃ½mky, dostatek jÃ-dla a obleÄ•enÃ- a vÃ-c neÅ¾ dostatek pitÃ-, protoÅ¾e
Å¾eÅž je zatrolenÅj vÃ>c."

KrÃjsnÃ© dny vÃjm
pÃ™eju a Å™iÄ•te se tÃ-m!

VÃjÅj Miroslav Macek